

Woonhandleiding

De Schuylenburgh

Inleiding

Beste bewoner(s),

Gefeliciteerd met uw nieuwe woning! Wij hopen dat u er met veel plezier zult wonen.

Om zo lang mogelijk prettig en comfortabel te wonen, ontvangt u van ons deze woonhandleiding. Deze handleiding is speciaal voor de woningen in de Schuylenburgh gemaakt. U vindt er adviezen en tips over de woning en over de apparaten die in uw woning zijn geïnstalleerd, zoals de verwarming, zonwering en videofoonsysteem.

Met deze woonhandleiding kunt u optimaal gebruik maken van uw woning en de voorzieningen erin. Het levert u een aangener wooncomfort op en uw woning blijft langer en beter in conditie.

Wij raden u aan de handleiding eerst goed door te lezen. Zo maakt u nader kennis met uw woning. Bewaar de handleiding goed op een gemakkelijk te onthouden plaats, bijvoorbeeld in de meterkast.

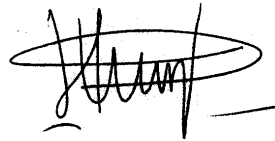
Wij wensen u veel woongenot.

Met vriendelijke groeten,

Wonion

Henk Veerman
Directeur-bestuurder Wonion

Harry Kuypers
Directeur-bestuurder Wonion

Leeswijzer

In deze handleiding krijgt u uitleg over bepaalde zaken in uw woning en over de openbare ruimten. Daarnaast krijgt u tips en aanvullende informatie over uw woning en het gebruik ervan.

Hoofdstuk 1: Belangrijke informatie over uw woning.	Blz. 4
Hoofdstuk 2: Hier vindt u informatie over de algemene ruimten in het hoofdgebouw.	Blz. 9
Hoofdstuk 3: Dit gaat over de onderhoudstermijn, eventuele reparaties met daarbij behorende telefoonnummers.	Blz. 11
Hoofdstuk 4: Nadere uitleg over uw woning.	Blz. 12
Hoofdstuk 5: Algemene tips voor het gebruik van uw woning. Diverse foto's en toelichtingen	Blz. 15

1. Belangrijke informatie over uw woning

1.1 Vloerafwerking

De vloeren zijn afgewerkt met een zandcement dekvloer. In deze afwerkvloer liggen diverse leidingen. **Daarom niet in de vloer spijkeren, schroeven of boren.** In de vloer zit vloerverwarming als hoofdverwarming. Voor een optimale warmteafgifte is een juiste vloerafwerking benodigd. Deze vloerafwerking mag een maximale weerstand waarde van R 0.05 hebben (parket/kunststof). Bij uw vloerenspecialzaak kunnen zij u hierin helpen. Indien er vloerafwerkingen worden gekozen welke grotere weerstanden hebben dan genoemd heeft dit nadelige invloed op de warmte afgifte van het vloerverwarmingssysteem. Het gebruik van plavuizen als vloerafwerking wordt sterk afgeraden.

1.2 Wandafwerking

De wanden worden behangklaar opgeleverd m.u.v. de wanden in de sanitaire ruimten en een deel van de keuken. Dit betekent dat de wanden geschikt zijn om te behangen. In de wanden zijn de nodige leidingen verwerkt dus hierop moet u alert zijn bij het boren, etc.

Als wandafwerking bij voorkeur geen muurverf op de kale wanden aanbrengen, de voorkeur heeft behang of glasvlies met muurverf.

De wanden van de gang, waarin zich o.a. de voordeur van de woning bevindt, zijn niet geschikt om zware voorwerpen aan te bevestigen. Met speciale pluggen (zgn. holle wandpluggen) is dit wel te realiseren. Maar laat u zich hierbij informeren door een specialist. Ook de wanden waarin zich de schuifdeuren bevinden tussen woonkamer en slaapkamer zijn niet geschikt om voorwerpen aan te bevestigen. De schroef welke de wand in gaat kan ervoor zorgen dat uw schuifdeur niet meer functioneert.

In de woonkamer en in de slaapkamer zijn op de muur bedieningspanelen bevestigd voor zusteroproep en het bedienen van de entreedeur bij de ingang van het gebouw. Wij verzoeken u om deze kastjes tijdens uw verf- en / of behangwerkzaamheden niet van de muur af te halen i.v.m. de afstelling van de apparaten en mogelijke ontregeling ervan.

Ten plaatse van een aantal balkons en loggia's bevindt zich een witte wandafwerking (isolatie met stucwerk). Wij verzoeken u om hier niet in te boren en voorwerpen aan op te hangen. Dit materiaal is hier niet geschikt voor.

1.3 Videofoon

Uw woning is voorzien van een videofoonstelsel. Met dit stelsel kunt u uw bezoekers binnenlaten in het appartementencomplex. In uw woning is in de woonkamer een "telefoon" bevestigd welke er ongeveer uitziet zoals op onderstaand plaatje is aangegeven.

Videfoon

Als er wordt aangebeld kunt u de hoorn van de haak nemen en communiceren met degene die voor de intercom aan de ingang van het complex staat. U krijgt op uw zwart/wit scherm ook meteen een beeld te zien van de persoon. Als u het bezoek binnen wilt laten kunt u dit met één druk op de knop doen.

1.4 Zusteroproepsysteem

In uw woning is een verpleegoproepsysteem aangebracht genaamd teleCAREcall. In uw woning is een communicatie-unit aanwezig met daarop drie toetsen. Door middel van deze unit kunt u de verpleging oproepen. De drie toetsen hebben alle drie een andere kleur en een ander soort oproep. Rood is voor oproep, Geel is voor assistentie en Groen is een annulerings/afsteltoets. In de badkamer is een oproeptrekker met trekkoord en oproeptoets opgenomen. Vanaf 1 november 2009 is de zorgverlening van Azora operationeel.

1.5

rdgevel, en de meeste slaapkamerramen op de
gebracht. Deze is elektrisch bedienbaar met een
u alleen zonwering in de woonkamer en loggia.

Zusteroproep:
Rood = oproepen

Houdt u er rekening mee dat u de zonwering weer omhoog doet zodra het weer betreft of de voorspelling is dat er een windkracht gehaald wordt van 4 en hoger. Vooral op de hoeken is de wind verraderlijk en kan hij uw scherm van de gevel rukken of kapot scheuren.

1.5

ngsysteem

e van uw woning staat een warmtepompboiler. Deze boiler
owater in uw woning.

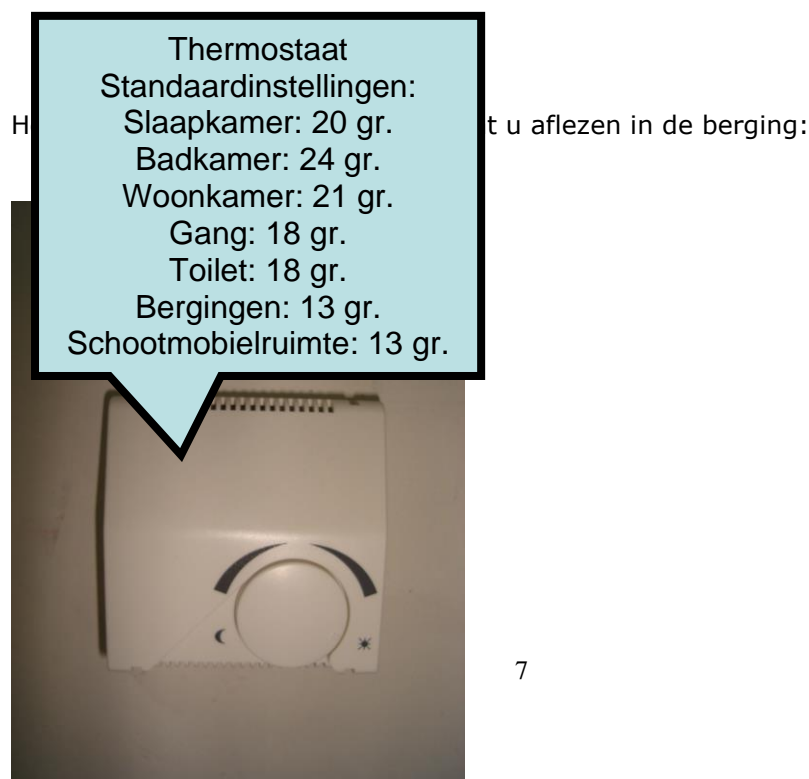

ming. De gehele woning wordt door middel van
zomermaanden gekoeld. In de vloer van uw
door warm of koud water kan stromen. De
aan de vloer en zo warmt een vertrek op of

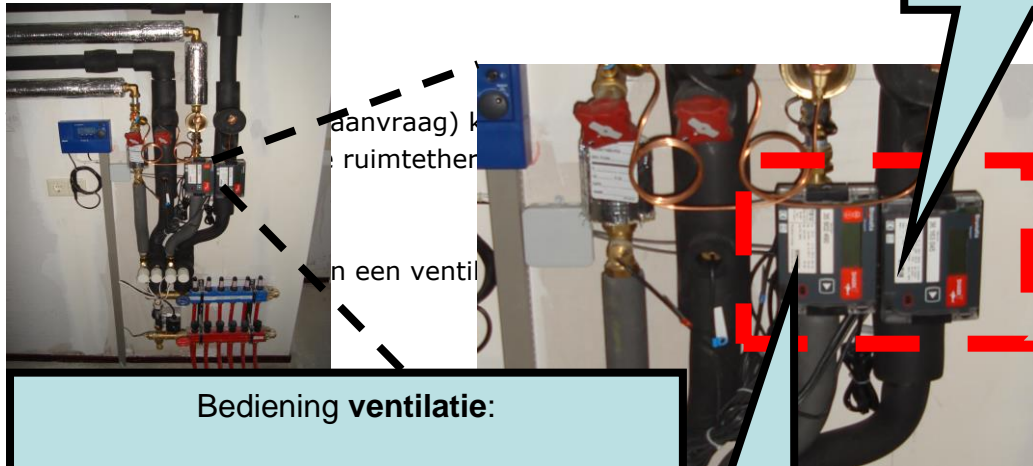
uit 4 bronnen rondom het complex van
water van een nagenoeg constante temperatuur
(or-)verwarmd en in de zomer worden gekoeld.
de binnentemperatuur kunnen de ramen beter
atuur in de woning te behouden.

gd dat de temperatuur geregeld wordt vanuit
emiddelste temperatuur in uw woning is

ongeveer 20°C, dit verschilt per vertrek. In de woonkamer wordt bijvoorbeeld naar een temperatuur van 21°C gestreefd, terwijl in de gang geprobeerd wordt een constante temperatuur van 18°C te behalen. Alles is per vertrek ingesteld. Mocht u het te koud of juist te warm hebben dan kunt u de temperatuur iets omhoog of omlaag zetten. Houdt u er rekening mee dat de woning als gevolg van dit systeem veel tijd nodig heeft om op te warmen of te koelen. Dit komt doordat de warmte of koude die de leidingen afgeven eerst nog opgenomen moet worden door de vloer. Dit duurt een aantal uren.

1.6

(aanvraag) k
ruimtether
n een ventil

'Koude' meter

door
gelen.
de

Bediening ventilatie:
I = vakantiestand
II = automatische stand
III = kook- /douchestand
Klokje = automatische stand (aanbevolen)

' meter

Geen functie

d voor momenten dat u
ld.
die u doorgaans kunt gebruiken.

Stand III is bedoeld voor momenten dat u extra ventilatie nodig heeft, bijvoorbeeld tijdens het koken of douchen.

De rechterknop heeft geen functie.

1.7 Draai/kiep ramen

In uw woning bevinden zich draai/kiep ramen. Deze ramen kunnen op 2 standen opengezet worden. Een stand waarbij u het raam geheel open kunt doen (hendel horizontaal) en een stand waarmee u extra kunt ventileren en de opening zich alleen aan de bovenkant bevindt (hendel omhoog). Het raam is dicht en op slot als de hendel naar beneden is. De diverse standen luisteren nauw, zorg dat u de hendel elke keer precies verticaal: omhoog of omlaag of horizontaal hebt.

2. Belangrijke informatie over de algemene ruimten in het woongebouw

2.1 Contactvrije deuropeners

Bij de sleuteluitreiking krijgt u van ons een wat andere sleutel dan u misschien gewend bent. Deze sleutel noemt men ook wel een transponder. De transponder geeft u toegang tot het gebouw, uw voordeur en de buitendeur van de gang waar uw berging zich bevindt. U houdt de transponder voor de lezer.

Transponder
Entree en voordeur

oplicht dan kunt u aan deze knop draaien om het slot te
kunt u de klink op de gebruikelijke wijze bedienen om naar

Deze cilinder zit in uw voordeur, hier houdt u de transponder voor.
Rood = geen doorgang Groen = doorgang

eur omhoog beweegt (dit

ren of op slot te doen. Als
e klink op de gebruikelijke

wijze naar beneden beweegt dan gaat hij altijd van het slot. Daar heeft u dus geen sleutel of transponder voor nodig. De buitendeur van de bergingsgang werkt hetzelfde. Als u per ongeluk de sleutel vergeet, dan kunt u niet meer naar binnen. U kunt dan hulp vragen bij de huismeester.

De sleutel die aan de transponder zit, is van uw berging op de begane grond en, als u op de begane grond woont, ook van uw loggiadeur.

2.2 Liften

In het complex zijn meerdere liften aanwezig. Deze zijn voorzien van een telefoon welke rechtstreeks met de leverancier in verbinding staat. Mocht zich een storing voordoen als u zich in de lift bevindt, kunt u met deze telefoon rechtstreeks bellen met de leverancier. Zij zijn bij opsluiting in de lift binnen een tijdsbestek van 1 uur aanwezig om de storing te verhelpen, of kunnen een hulpverlenende instantie inschakelen. (Met de telefoon in de lift kan niet "naar buiten" gebeld worden.) De liften worden 1 x per jaar gecontroleerd en 1x per jaar gekeurd door de desbetreffende instantie. Er kunnen storingen aan de liften ontstaan. Deze kunt u doorgeven aan de serviceafdeling van Wonion. Zij zorgen ervoor, dat het onderhoudsbedrijf wordt ingeschakeld.

2.3 Afvalcontainers

Op het buitenterrein zijn twee grijze en twee groene ondergrondse container te vinden. De containers worden vooralsnog 1x per week geleegd. Als blijkt dat dit te weinig is dan kunt u dit bij Wonion melden. Dan zullen deze vaker worden geleegd. Tijdens de verhuisperiode worden de containers op verzoek extra geleegd. Wonion vindt het van groot belang dat het complex en de buitenruimte netjes en schoon blijft. Als blijkt dat de ene container vol is, probeert u dan de andere of bewaar het huisvuil totdat de container is geleegd. Plaats huisvuil niet buiten of naast de containers, anders komt er ongedierte op af.

2.4 Opstelplaats en laadpunt scootmobiel

Op elke verdieping, ter plaatse van de liften, zijn afgesloten ruimtes gemaakt waarin de scootmobiel geplaatst kunnen worden. Hier zijn ook oplaadpunten voor de scootmobiel gemaakt. Hier kunt u als gebruiker van een appartement ook uw scootmobiel opladen.

Het is vanwege de brandweervoorschriften absoluut **niet** toegestaan om de scootmobiel op de gang te laten staan.

3. Reparatieverzoek

3.1 Onderhoudstermijn

Wij zijn verheugd u als nieuwe bewoner te verwelkomen. Samen met u willen wij ervoor zorgen dat u tevreden in een goed onderhouden woning woont. Er is met de aannemer een garantietermijn afgesproken. Wonion is verantwoordelijk voor de onderdelen die onder de garantie vallen.

De onderhoudstermijn is vastgesteld op zes maanden en eindigt derhalve op 1 april 2010. De onderhoudsperiode is de periode dat de aannemer verantwoordelijk is voor storingen aan de onderdelen die door het gebruik van de woning kunnen ontstaan (niet zijnde beschadigingen, maar wel bijvoorbeeld deuren die gaan klemmen, kranen die gaan lekken, etc.). In deze periode zal de aannemer de reparaties en storingen (laten) verhelpen. Na deze periode zal de onderhoudsdienst van Wonion de reparaties oplossen. Wij verzoeken u dus om de reparaties in de 1^e zes maanden te melden bij Wonion. Na de periode van zes maanden kunt u de normale weg bewandelen, zoals op de informatiekaart Wonion is omschreven. Deze informatiekaart ontvangt u t.z.t. van Wonion. Het is plezierig de niet dringende klachten te bundelen.

3.2 Spoedreparaties

Bij spoedreparaties kunt u contact opnemen met de reparatielijn van Wonion. Onder spoedreparaties worden reparaties verstaan die binnen zo kort mogelijke tijd opgelost dienen te worden omdat uw woongenot hier ernstig onder lijdt.

3.2 Reparaties na de onderhoudstermijn

Wij onderhouden uw woning zo goed mogelijk. Helaas kunnen wij niet altijd voorkomen dat er iets stuk gaat in of aan de woning. Na uw melding zullen wij zo snel mogelijk komen om het defect te herstellen. U kunt uw reparatieverzoek op verschillende manieren aan ons bekend maken:

Mondeling aan de balie van ons kantoor:

Wonion, Boterstraat 2, 7051 DA Varsseveld

Maandag tot en met vrijdag van 8.30 en 17.00 uur

Schriftelijk:

Wonion, Postbus 81, 7050 AB Varsseveld

Telefonisch:

De reparatielijn (0315) 69 60 96

E-mail:

info@wonion.nl

Website:

www.wonion.nl

Bij ernstige storingen buiten onze openingstijden, kunt u ons toch bellen. Onze telefoon wordt dan automatisch doorgeschakeld naar de meldkamer.

4. Nadere uitleg

4.1 Woning

4.1.1 Wandafwerking

Voor elke wandafwerking geldt dat de ondergrond kurkdroog moet zijn. Indien voor deze afwerking een dampdicht materiaal toegepast wordt is het vochtgehalte in de wanden, maar ook in de vloeren heel belangrijk i.v.m. het optrekkend vocht in de wand waardoor de afwerklaag loslaat van de ondergrond.

Bij aansluitingen van binnenwanden tegen plafonds en kalkzandsteenwanden zullen waarschijnlijk krimpnaaden ontstaan. Deze ontstaan door zetting en doorbuiging van de vloeren en de werking van materialen. Deze scheuren zijn niet te voorkomen.

De plafonds en enkele wanden zijn afgewerkt met structuurspuitwerk. Als u deze wilt sauzen, hebben wij de volgende tips voor u:

- Afstoffen met een zachte borstel.
- Met een schapenvachtroller een goede kwaliteit latexmuurverf aanbrengen; het beste resultaat wordt verkregen als u de muurverf in twee dunne lagen kort na elkaar aanbrengt. De eerste laag met circa 10% water verdunnen.

4.1.2 Elektrische installatie

De elektriciteit komt via de hoofdleiding van het energiebedrijf de meterkast binnen. De installatie is verder onderverdeeld in een aantal groepen: elke groep is voorzien van een automatische zekering. In uw meterkast hangt een groepenkaart en hierop is aangegeven hoe de lichtpunten en wandcontactdozen zijn verdeeld. Hier kunt u dus zien welke groep u moet uitschakelen bij het aansluiten van lampen, bij reparaties e.d.

Groepenkast +
aardlekschakelaar

in één of twee rookmelders. Deze zijn aangesloten op het
geval van nood tevens voorzien van een batterij. Bij het
is de kans groot dat er stof ontstaat in de woning, met als
ontaan kan afgaan. Om dit te voorkomen hebben wij het
de rookmelder laten zitten. Wanneer u de woning heeft
te verwijderd te worden.
ongeluk afgaat, dient u het knopje van de melder in te
de batterij straks bijna leeg is, geeft het een piepsignaal. U
vangen.

Vitens

rookmelder

4.2 Openbare ruimten

Het complex bestaat uit een aantal openbare ruimten, dit zijn de trappenhuizen (incl. lift), de galerijen, de gezamenlijke ruimten en de centrale hallen.

Deze openbare ruimten worden door Wonion schoongehouden. De kosten van schoonmaak en het verbruik van elektra en water worden via de servicekosten met u afgerekend. Om het complex netjes te houden stelt Wonion het zeer op prijs dat de gebruikers de openbare ruimten netjes en schoon houden.

In de openbare ruimten zijn een aantal verlichting- en noodverlichtingarmaturen (vluchtroute) aangebracht. Deze armaturen worden jaarlijks door Wonion gecontroleerd. Echter er kan tussentijds een lamp stuk gaan. Mocht dit het geval zijn dan kunt u dit melden bij de serviceafdeling van Wonion.

4.3 Elektrische deuropeners

Op onderstaande plaatjes ziet u de elektrische deuropeners en de wandlezer (deze hangt bij de ingang van het gebouw aan de wand) waar u de transponder of combisleutel voor kunt houden zodat de deuren open gaan.

In de deur van uw woning zit de onderstaande cilinder. Als u uw transponder of combisleutel voor de cilinder houdt zal hij groen worden en kunt u door binnen een bepaalde tijd aan de knop te draaien en door de kruk op de gebruikelijke manier naar beneden te bewegen het slot ontgrendelen. U heeft dan toegang tot uw woning. Indien hij rood is heeft u geen doorgang. Indien dit gebeurt bij uw woning kan het zijn dat er een storing is. Probeer het nogmaals en als het niet lukt kunt u het beste Wonion raadplegen. U kunt de kruk van de deur ook omhoog zetten, dit is het nachtslot.

Combisleutel
Entree, voordeur en berging

Transponder
Entree en voordeur

Deze cilinder zit in uw voordeur, hier houdt u de transponder voor.
Rood = geen doorgang Groen = doorgang

Lezer aan de wand

Mocht het zo zijn dat u uw sleutel verloren bent dan kunt u het beste direct naar de huismeester toegaan of Wonion bellen en dit aangeven. Er wordt dan voor gezorgd dat u een nieuwe sleutel ontvangt en dat uw verloren sleutel uit het systeem geboekt wordt zodat er met de verloren (of gestolen) sleutel geen toegang meer is tot het gebouw en de woning.

5. Algemene tips voor het gebruik van uw woning

5.1 De eerste weken in uw woning

5.1.1 Bouwvocht

Iedere nieuw gebouwde woning bevat een grote hoeveelheid bouwvocht. Gemiddeld wel zo'n 4.000 liter. Dat is normaal. Het vocht is afkomstig van 'natte' bouwmaterialen, zoals beton, cement, spuitwerk op het plafond en lijm van het tegelwerk. Ook regen die tijdens de bouw is gevallen, maakt de bouwmaterialen nat. Vaak duurt het wel een jaar voordat al dit overtollige vocht uit het huis is verdwenen. Vooral tijdens het eerste half jaar moet u er extra aandacht aan besteden.

Vocht verwijderen door ventileren

Het bouwvocht verdwijnt door alle vertrekken het eerste half jaar te verwarmen en goed te ventileren.

Goed ventileren doet u door regelmatig alle ramen een tijdje open te zetten. Als u mechanische afzuiging heeft, zet die regelmatig op de hoogste stand.

Gezondheid

Ook voor de gezondheid is het belangrijk om het huis zo snel mogelijk droog te stoken. Door te veel vocht in huis kan uiteindelijk ongezonde schimmeligroei ontstaan. Het verdient sterk aanbeveling om op een droogstookperiode van één à twee weken te rekenen, voordat met de inrichting wordt begonnen.

Als uw huis erg vochtig is, kunt u beter een tijdje wachten met het leggen van dure vloerbedekking en het aanbrengen van wandbekleding (behang, plaatmateriaal, spuitwerk). Als u parket wilt leggen, wordt aangeraden eerst het vochtgehalte van de vloer te laten meten door de leverancier. Als de vloer te vochtig is, kan de lijm niet hechten of kunnen planken krom trekken.

Schoonmaken

De woning wordt 'bezemschoon' opgeleverd. Dit betekent dat er met een bezem door de woning is gegaan en dat de woning door u nog goed schoongemaakt dient te worden.

Schoonmaken kan met bijvoorbeeld de volgende schoonmaakmiddelen:

- Water en zachte of vloeibare zeep of een allesreiniger
- Afwasmiddel
- Schoonmaakmiddelen zonder bleekmiddel
- Huishoud- of schoonmaakazijn voor het verwijderen van kalkaanslag
- Soda
- Spiritus voor het schoonmaken van glaswerk

Uw huis wordt goed schoon met bovenstaande schoonmaakmiddelen.

Andere, soms agressieve schoonmaakmiddelen, zoals chloor en ammonia, en speciale reinigers als bad- en wastafelreiniger, vlekkenreinigers en chemische ontstoppingsmiddelen zijn meestal overbodig en kunnen zelfs de kitvoegen aantasten. Ze zijn schadelijk voor uw gezondheid en voor het milieu.

Wees voorzichtig met 'vers' schilderwerk, sanitair, tegelwerk, keukenkastjes en ruiten. Er kunnen nog restjes cement of zand op zitten. Als u ze met een vochtige doek wilt schoonmaken, kunnen krassen ontstaan. Als er cement of zand opzit, kunt u dat er

het beste droog afborstelen. Vastgekleefd cement kan eerst voorzichtig worden afgekrabd. Cementsluier is het beste te verwijderen met schoonmaakazijn.

5.2 Ventileren

'Goed ventileren' betekent dat u ervoor moet zorgen dat er voortdurend frisse lucht het huis kan binnenkomen en dat er ook voortdurend lucht wordt afgevoerd. Vroeger, toen woningen nog niet zo goed geïsoleerd en kierdicht waren, werd er vanzelf geventileerd door de vele kieren. In moderne, kierdichte woningen moet u daar zelf voor zorgen. Hoe u dat doet, hangt af van het ventilatiesysteem in uw huis.

Boven in de meeste gevelkozijnen bevinden zich ventilatieroosters. Wij adviseren u de roosters zoveel mogelijk open te zetten, ook als het buiten koud is. Vooral 's winters is de lucht binnen in verhouding vochtiger dan buiten. Vochtige lucht warmt minder goed op en is bovendien ongezonder. Om bijvoorbeeld gemakkelijker gordijnen op te kunnen hangen zijn de bedieningsstangetjes van de roosters bewust niet vastgeschroefd, zo kunt u er voor kiezen ze er af te halen en ergens op te bergen of toch juist wel vast te schroeven. De roosters zijn ook te bedienen zonder deze stangetjes.

Extra ventileren is belangrijk als er tijdelijk extra vocht en schadelijke stoffen in de woning geproduceerd worden, zoals tijdens het koken, douchen, verven of als u veel mensen op bezoek heeft. Vaak kunt u dit zien doordat de ramen aan de binnenzijde beslaan. U kunt voor extra ventilatie zorgen door de mechanische ventilatie in de hoogste stand te zetten of door de ramen op een kier en de wasemkap aan te zetten.

Luchten

Goed luchten is noodzakelijk als u heeft geverfd, of als u een feestje heeft gehad. Vocht in de lucht en schadelijke stoffen zoals oplosmiddelen en rook verdwijnen zo het snelst. Luchten doet u door de ramen en deuren een kwartiertje helemaal open te zetten, nadat u de verwarming laag heeft gezet. Het is verstandig om het huis elke dag ook even goed te laten doorluchten. Dat geldt vooral in het voor- en najaar, als het buiten vochtig is, maar u de verwarming nog niet veel aan hebt. Bij de slaapkamers kan dat bijvoorbeeld 's ochtends, in de woonkamer 's avonds voordat u gaat slapen.

Wat te doen bij vochtproblemen?

Als u last heeft van vochtproblemen, kunt u in de betreffende kamer het beste tijdelijk extra ventileren en extra verwarmen. Dan trekt het vocht het snelste weg. Dit kan soms nodig zijn in kamers waar veel vocht wordt geproduceerd en/of weinig wordt gestookt.

Denk aan het toilet, de badkamer, de keuken of slaapkamers. Er is wel verschil tussen een tijdelijk hoge vochtproductie in huis en langdurige vochtproblemen. Van een tijdelijke hoge vochtproductie is bijvoorbeeld sprake als bij het koken de ramen beslaan. Beslagen ramen zullen na een kwartiertje luchten of extra ventileren verdwenen zijn. Hardnekkige en langdurige vochtproblemen uiten zich onder andere in schimmelplekken.

Bij langdurige vochtproblemen moet de gehele woning bekeken worden. Deze vochtproblemen kunnen op de koudste plek in huis optreden, bijvoorbeeld in een slaapkamer, omdat daar vocht neerslaat dat elders in huis geproduceerd wordt. Meestal is de keuken, bad- of woonkamer de bron van het vocht, zonder dat daar een vochtprobleem zichtbaar hoeft te zijn. Voer daar het vocht af door extra ventilatie

zodra het vocht geproduceerd wordt. Het vocht kan zich dan niet meer verplaatsen en ophopen in de woning.

Mocht deze maatregel niet helpen, dan is er misschien sprake van een bouwfout of werkt het ventilatiesysteem niet goed. U kunt Wonion hiervan op de hoogte stellen.

5.3 Zuinig omgaan met energie en water

We gebruiken met zijn allen steeds meer energie, ook in het huishouden. De opwekking van al die energie levert problemen op, zoals luchtverontreiniging en klimaatsverandering door het broeikas-effect. Gelukkig zijn er allerlei mogelijkheden om ons energieverbruik binnen de perken te houden, terwijl we comfortabel leven. Uw huis heeft goede isolatie en wordt goed geventileerd en verwarmd.

Goed gebruik van de thermostaat en andere voorzieningen in huis draagt bij aan een lage energierekening. Door energiezuinige apparaten te kiezen en die op een verstandige manier te gebruiken, kunt u ook veel doen. De soms hogere aanschafprijs verdient u meestal snel terug door de lagere energierekening. Uw portemonnee en het milieu varen er wel bij!

Energie besparen met de thermostaat van de verwarming

- Zuinig stoken bespaart geld: één graadje lager kan een besparing opleveren van ongeveer 7% op uw energierekening!
- U kunt 's avonds de thermostaat een uurtje voordat u gaat slapen alvast lager zetten
- Pas de temperatuur in huis aan uw bezigheden aan. Tijdens het klussen of schoonmaken hoeft het niet zo warm te zijn als wanneer u een boek aan het lezen bent.
- Zet de verwarming niet te hoog: een warmere trui heeft hetzelfde effect en is goedkoper.
- Als het te warm is in huis, open dan niet direct de ramen, maar zet de thermostaat van de verwarming lager.

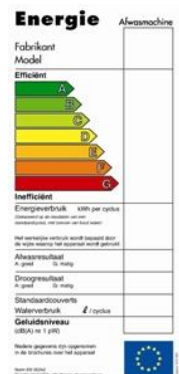
Andere maatregelen om het huis warm te houden

- Houd buiten- en binnendeuren zoveel mogelijk gesloten als de verwarming aan staat, uiteraard behalve tijdens het luchten.
- Laat in herfst, winter en lente de zon naar binnen schijnen. U profiteert van gratis zonnewarmte.
- Sluit 's avonds de gordijnen.

Energiezuinige elektrische apparaten

Als u een apparaat aanschaft, kies dan zoveel mogelijk voor energiezuinige apparaten en gebruik deze verstandig. Energiezuinige apparaten zijn in de winkel te herkennen doordat op het Energielabel de klasse staat aangegeven.

Het Energielabel geeft informatie over onder andere het energieverbruik van wasmachines, afwasmachines, wasdrogers, koelkasten, diepvriezers en koel-vriescombinaties. Het is de bedoeling dat in de toekomst alle elektrische apparaten voorzien zijn van het Energielabel. De tests van apparaten in de Consumentengids bevatten ook informatie over energieverbruik.

Op het Energielabel kan een madeliefje staan: het symbool van het Ecolabel. Dit geldt voor apparaten die energiezuinig zijn en bovendien op minder milieubelastende wijze geproduceerd zijn uit materialen die geschikt zijn voor hergebruik.

Wassen en drogen met minder energie

Doe de was op een zo laag mogelijke temperatuur. Was alleen met een volle wasmachine of afwasmachine.

Beperk het gebruik van een wasdroger; een wasdroger is veruit het meest energieverbruikende apparaat in huis.

Wasgoed drogen aan de lijn buiten is dus de beste keuze als het weer het toelaat. De was wordt er fris van, kreukt het minste en het kost niets. Het is wel iets meer werk. De was binnen aan de waslijn drogen kost energie. Vanwege het vocht moet meer geventileerd en eventueel de verwarming harder werken. Het duurt is het drogen van de was in een droogtrommel. Droog zoveel mogelijk met een volle trommel.

Sluipverbruik van elektrische apparaten

Veel elektrische apparaten vreten energie zonder dat u het in de gaten heeft. Dit zogenaamde "sluipverbruik" is vooral het gevolg van het stand-by staan van apparaten. Voor de videorecorder, wekkerradio of antwoord- en faxapparaat is dit onvermijdelijk. Andere apparaten kunt u het beste uitzetten als u van huis gaat, ze niet gebruikt of er niet naar kijkt. Voor uw eigen veiligheid is uitzetten ook belangrijk, want het risico op brand in huis door oververhitting van apparaten in stand-by stand is aanzienlijk.

Uitzetten kan meestal met een aan/uit knop maar apparaten met een transformator trekken vaak onnodig stroom zolang de stekker in het stopcontact zit. Voorbeelden zijn dimmers voor verlichting, transformators voor halogeenverlichting en laadapparaten of houders voor de kruimeldief, oplader voor de mobiel, accuboormachine, de elektrische tandenborstel en andere apparaten die werken op oplaadbare batterijen. Oplaadbare batterijen werken het beste en langste als ze pas opgeladen worden als ze helemaal leeg zijn. Met behulp van een schakelstekker of schakelbare contactdoos tussen stopcontact en apparaat kunt u de apparaten aan- en uitzetten zonder steeds stekkers in en uit het stopcontact te hoeven doen.

Verlichting met spaarlampen

Spaarlampen zijn de laatste jaren sterk verbeterd. Ze zijn kleiner en handiger geworden waardoor ze in meer armaturen passen. De levensduur en de kwaliteit van het licht zijn ook verbeterd. Spaarlampen en TL buizen verbruiken slechts ongeveer 20% van de elektriciteit die een gewone gloeilamp met dezelfde lichtopbrengst. Dus maar liefst een energiebesparing van 80%! Spaarlampen gaan wel tien keer zo lang mee als gloeilampen. De hogere aanschafprijs wordt snel terugverdiend op plaatsen waar de verlichting veel aan is.

Verlichting die veel aan staat, gemiddeld twee à drie uren per dag, kan het beste voorzien worden van spaarlampen. In een gemiddeld huishouden gaat het om vijf lampen. Denk ook aan de buitenverlichting.

Het is niet zo goed voor de spaarlamp om deze vaak en snel na elkaar aan en uit te schakelen. De spaarlamp moet minimaal drie minuten branden.

Houd er rekening mee dat de lichtopbrengst van spaarlampen afneemt na twee tot drie jaar met 15% en na zeven tot acht jaar bijna 30% minder. Vervuil de spaarlamp

op een plek waar u veel licht nodig hebt na een aantal jaren en gebruik ze op een plek waar de lagere lichtopbrengst geen probleem is.

Sluit een spaarlamp niet aan op een dimmer. Dimmer en spaarlamp vervormen de stroom waardoor ze overbelast kunnen raken. Overigens besparen de meeste dimmers geen stroom en als ze continu aan staan kosten ze juist extra stroom.

Tips om water te besparen

Elke Nederlander gebruikt per dag gemiddeld bijna 135 liter drinkwater. Ongeveer een derde hiervan is bedoeld voor het doorspoelen van het toilet. Een derde voor de douche, en iets minder dan een derde voor het doen van de was.

Het maken van schoon en veilig drinkwater en de zuivering van afvalwater kost geld en energie. Bovendien zijn er steeds minder waterbronnen waaruit drinkwater kan worden gemaakt door de toenemende vervuiling van rivieren en de bodem. Daarnaast kost het opwarmen van water natuurlijk energie.

Zuinig omgaan met water spaart dus het milieu op meerdere manieren. En, niet te vergeten, bespaart het u ook tweemaal geld: een lagere waterrekening én een lagere energierekening.

Tips om water en energie te sparen

- Zorg ervoor dat kranen niet lekken. Een lekkende kraan die tien druppels per minuut laat vallen, verspilt per jaar 1100 liter drinkwater!
- Laat de kraan niet onnodig lopen tijdens het tanden poetsen, afwassen, scheren, enzovoorts.
- Gebruik alleen warm water als het echt nodig is. Een heleboel huishoudelijke klusjes kunnen ook met koud water worden gedaan.
- Was af in een teiltje en niet onder een lopende kraan.
- Zet de wasmachine of afwasmachine pas aan als deze vol is.
- Let bij de aanschaf van nieuwe apparaten op het energie- en waterverbruik. Deze informatie vindt u op het Energielabel die verkrijgbaar zijn in de winkel en bij het energiebedrijf.
- Gebruik bij een kleine boodschap het kleinste knopje op het toilet.
- Op de watermeter, als u die heeft, kunt u zelf uw waterverbruik aflezen. Regelmatig bijhouden hoeveel water u verbruikt, eens per maand bijvoorbeeld, kan helpen zuiniger met water om te gaan.

Juist gebruik van de kraan

Bij goed gebruik kan een eengreepsmengkraan water en energie besparen: zet de hendel helemaal naar rechts en open dan pas de kraan. Als de hendel in het midden staat, wordt bij opening immers altijd warm water bijgemengd. Ook als u helemaal geen warm water nodig heeft.

Wilt u snel warm water mengen met een eengreepsmengkraan? Zet de hendel van de kraan dan eerst helemaal naar links, dus heet. Pas als het water warm is, gaat u koud water bijmengen tot de gewenste temperatuur is bereikt. Als direct koud water zou worden bijgemengd, duurt het langer voordat er water van de juiste temperatuur uit de kraan komt. Ondertussen gaat onnodig water verloren tijdens het wachten op water van de gewenste temperatuur.

De thermostaatkraan in de keuken kunt u het beste zoveel mogelijk terugzetten in de koude stand. Daarmee voorkomt u dat (warm) water wordt verspild. De thermostaatkraan van de douche kan over het algemeen in de warme stand blijven staan, tenzij u koud water wilt tappen.

Partijen

De volgende bedrijven zijn betrokken geweest bij de ontwikkeling en realisatie van uw woning:

Opdrachtgever:

Wonion

Boterstraat 2
7051 DA Varsseveld

Postbus 81
7050 AB Varsseveld

Telefoon (0315) 69 60 00

Fax (0315) 69 60 01

info@wonion.nl

www.wonion.nl

Architect:

Geesink Weusten Architecten

Hoofdaannemer:

WBC Bouw B.V.

Aannemer werktuigbouwkundig:

Klein Poelhuis Voltman B.V.

Aannemer elektrotechnisch:

W.A. Kemkens B.V.